

Czym jest korupcja i konflikt interesów, jak zapobiegać tym zjawiskom

Poradnik pracownika Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie
Szczecin 2016

Spis treści

1	Czym jest korupcja?	3
2	Korupcja urzędnicza.....	4
2.1	Sprzedajność urzędnicza (łapownictwo bierne)	4
2.2	Przekupstwo łapownictwo czynne	7
3	Konflikt interesów	7
3.1	Rzeczywisty konflikt interesów	9
3.2	Potencjalny konflikt interesów	9
3.3	Postrzegany konflikt interesów	10
4	Przyjmowanie upominków	11

1. Czym jest korupcja?

Definicja zjawiska korupcji znajduje się w ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U . 2006 Nr 104, poz. 708). Zgodnie z art. 1 ust. 3a wspomnianej ustawy korupcja jest definiowana, jako czyn:

- polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;
- polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;
- popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie;
- popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

Z przytoczonych zapisów wynika, że ze zjawiskiem korupcji w różnym wymiarze możemy się zetknąć w wielu sferach życia codziennego, dlatego mówimy o korupcji urzędniczej, korupcji politycznej lub gospodarczej. Z racji wykonywanej działalności obszarem, któremu poświęcono niniejsze opracowanie jest korupcja urzędnicza.

2. Korupcja urzędnicza

Ze względu na charakter pracy odbiorców niniejszego opracowania, jego treść w głównej mierze będzie się odnosiła do pojęcia określanego mianem korupcji urzędniczej. Dla dalszych rozważań istotnym jest zdefiniowanie podmiotu, określanego w polskim ustawodawstwie mianem funkcjonariusza publicznego. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny* (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.) w art. 115 § 13 pkt 4 definiuje funkcjonariusza publicznego, jako osobę będącą pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także funkcjonariuszem publicznym jest osoba wydająca decyzje administracyjne w zakresie w którym została uprawniona do ich wydawania. Z powyższej regulacji wynika wprost, że pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Szczecinie są funkcjonariuszami publicznymi.

W pracy urzędniczej możemy się zetknąć z następującymi zjawiskami o charakterze korupcyjnym, a mianowicie:

- sprzedajność urzędnicza, często określana mianem przekupstwa;
- płatna protekcja;
- handel wpływami.

Ze względu na odbiorców niniejszego opracowania i ryzyko możliwości wystąpienia zjawiska, przedmiotem dalszych rozważań będzie korupcja określana mianem sprzedajności urzędniczej. Sprawcą przestępstwa sprzedajności urzędniczej może być tylko osoba pełniąca funkcję publiczną, którą jest:

- funkcjonariusz publiczny;
- członek organu samorządowego;
- osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, chyba że wykonuje wyłącznie czynności usługowe;
- inna osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej są określone lub uznane przez ustawę lub wiążącą Rzeczpospolitą Polską umowę międzynarodową.

2.1 Sprzedajność urzędnicza (łapownictwo bierne)

Sprzedajność urzędnicza podlega sankcji wynikającej z art. 228 § 1 kodeksu karnego, który określa, że kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje **korzyść majątkową** lub **osobistą** albo jej **obietnicę**, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Wyżej opisane zachowanie, jak

i pozostałe wskazane w kolejnych paragrafach przywołanego art. 228, polegające na przyjęciu przez funkcjonariusza publicznego korzyści, określane jest mianem „łapownictwa biernego”.

Uwaga

Na podkreślenie zasługuje fakt, że przyjęcie korzyści oznacza, że przestępstwo zostało popełnione i nawet jeżeli osoba „biorąca” zwróci korzyść, nie mogą mieć zastosowania przepisy regulujące dobrowolne odstąpienie od usiłowania. W takiej sytuacji przestępstwo bowiem zostało już dokonane i w grę wchodzi jedynie podstawa do nadzwyczajnego złagodzenia kary ze względu na postawę sprawcy.

Korzyści mogą mieć charakter:

- korzyści majątkowej - zysku w zakresie dóbr materialnych. Korzyść ma charakter majątkowy, gdy posiada wartość ekonomiczną, czyli taką, której wielkość może być wyrażona w pieniądzu, a ponadto gdy za pomocą danego dobra można zaspokoić określoną potrzebę materialną. Może wyrażać się zwiększeniem aktywów, czyli przysporzeniem majątku, lub zmniejszeniem pasywów majątkowych, oznaczającym zmniejszenie obciążeń lub uniknięcie strat.

Uwaga

Dla zakwalifikowania korzyści majątkowej jako łapówki nie ma znaczenia wartość (minimalna) tej korzyści.

- korzyści osobistej - pożytek niemający charakteru majątkowego, tzn. nieprzeliczalny na pieniądze. W wielu sytuacjach nie jest łatwo odróżnić korzyść majątkową od osobistej. Niektóre korzyści zaspokajają zarówno potrzeby materialne, jak i niematerialne (np. awans służbowy, przyjęcie do pracy czy atrakcyjny wyjazd bez opłat).
- przyjęcia obietnicy polegającej na zaakceptowaniu złożonej propozycji. Stwierdzenie, że doszło do przyjęcia obietnicy jest trudne do stwierdzenia ze względu na formę lub sposób jej akceptacji. Obietnica rozumiana jest jako zapewnienie zrobienia, załatwienia lub wręczenia komuś czegoś.

Kolejnym zachowaniem klasyfikowanym jako korupcyjne jest sytuacja, która znajduje odzwierciedlenie w sankcji wynikającej z art. 228 § 3 kodeksu karnego. Zgodnie z wskazaną regulacją

osoba, która w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Podkreślić należy, że ustawodawca pod pojęciem „przepisy prawa” rozumie przepisy prawa powszechnie obowiązującego, jak i przepisy w postaci regulacji wewnętrznych przyjętych przez jednostkę.

Uwaga

Zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa obejmuje wszelkie obowiązujące normy prawne, w tym również takie, które wynikają z aktów normatywnych o charakterze wewnętrznym. Zatem wszelkie odstępstwa od określonych i przyjętych zasad postępowania w formie zarządzeń i procedur zatwierdzonych przez kierownika jednostki, są kwalifikowane tak, jak naruszenie obowiązujących norm prawnych wynikających z powszechnych aktów prawnych.

Opisane sytuacje dotyczą zagadnienia, gdy stroną inicjującą wręczenie korzyści w zamian za określone zachowanie urzędnika jest petent. Nie wyklucza to sytuacji odwrotnej tj. takiej, w której to funkcjonariusz publiczny uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści albo jej obietnicy, czyli na zrozumiałym przekazaniu przez urzędnika informacji, że czynność zostanie wykonana dopiero wtedy, gdy otrzyma on korzyść albo obietnicę jej otrzymania. Taki stan rzeczy podlega sankcji wynikającej z art. 228 § 4 kodeksu karnego, która brzmi: „Karze określonej w § 3 podlega także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy lub takiej korzyści żąda.” W opisywanym przypadku istotnym jest, że jako „czynność służbową” rozumie się każdą czynność mieszczącą się w granicach uprawnień i obowiązków osoby pełniącej funkcję publiczną.

Uwaga

Bez znaczenia z punktu widzenia ustawodawcy jest etap załatwiania sprawy, na którym funkcjonariusz publiczny wyartykułował żądanie korzyści. Musi się więc on liczyć z jednakową wysokością sankcji niezależnie od fazy dokonywania czynności służbowej - przed, po, czy też w trakcie załatwiania sprawy. Tym samym przyjęcie od petenta tzw. „wyrazów wdzięczności” po załatwieniu sprawy może zostać uznane za żądanie korzyści.

We wszystkich ww. sytuacjach związanych ze sprzedajnością urzędniczą bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej jest fakt, że korzyść odniósł inny podmiot, a nie bezpośrednio urzędnik. Korzyść majątkowa lub osobista może być udzielona sprawcy przestępstwa korupcyjnego (sprzedajny funkcjonariusz) lub na rzecz kogoś innego np. członka rodziny lub innej osoby przez niego wskazanej.

2.2 Przekupstwo, łapownictwo czynne

Omawiając zagadnienie sprzedajności urzędniczej sankcjonowanej w art. 228 kodeksu trudno nie wspomnieć o art. 229 kodeksu karnego, który dotyczy tzw. łapownictwa czynnego - „*Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*”

Z łapownictwem czynnym polegającym na wręczaniu korzyści funkcjonariuszowi publicznemu mogą się wiązać sytuacje, w których występują „pośrednicy” tj. osoby które uczestniczą w procesie korumpowania. Czynności tego rodzaju podlegają sankcją prawnym wynikającym z nw. przepisów kodeksu karnego tj:

- ✓ zgodnie z art. 230 § 1 k.k., kto, powołując się na wpływy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi albo wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 – zjawisko to określane jest mianem płatnej protekcji

oraz

- ✓ zgodnie z art. 230a § 1 k.k., kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, polegające na bezprawnym wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 – zjawisko to określane jest mianem handlu wpływami

3. Konflikt interesów

Kolejnym zjawiskiem o charakterze korupcyjnym jest konflikt interesów rozumiany, jako wzajemne przenikanie się interesów prywatnych i służbowych. Aby uniknąć tego zjawiska w pracy urzędniczej wszystkie czynności zawodowe winny być realizowane przez funkcjonariusza publicznego z zachowaniem następujących zasad:

- ✓ zasada bezinteresowności, co oznacza, że przy wykonywaniu czynności pracowniczych nie kierujemy się **interesem osobistym (prywatnym)**, nie oczekujemy z tego tytułu korzyści dla siebie, swoich najbliższych, czy też przyjaciół;
- ✓ zasada bezstronności co oznacza, że sprawy załatwiamy bez osobistych preferencji, dla którejkolwiek ze stron postępowania oraz, że załatwiamy je w sposób transparentny, stosując zasadę równego traktowania stron i uczciwej konkurencji.

Interes prywatny należy rozpatrywać w trzech wymiarach:

- wymiar osobisty – zabiegamy o swoje sprawy majątkowe, karierę zawodową,
- wymiar rodzinny – dbamy o dobro swojej rodziny (co jest cechą bardzo pozytywną), lecz nie kosztem interesu publicznego,
- wymiar grupowy – identyfikując się z różnymi grupami darzymy osoby do nich przynależne większą sympatią i zrozumieniem. Preferujemy je w każdych okolicznościach.

Interes publiczny to interes ogółu społeczeństwa. Z tego faktu wynika służebna rola wobec petenta ze strony władzy i jednostek realizujących jej zadania. Realizacja tej roli musi się odbywać bez jakiegokolwiek interesu prywatnego funkcjonariusza reprezentującego organ władzy. W przeciwnym wypadku będziemy mieli do czynienia z konfliktem interesów, czyli z sytuacją, w której przy rozstrzygnięciu określonych spraw nasz interes prywatny **może** oddziaływać na naszą decyzję, sposób załatwienia sprawy.

Uwaga

Słowo „może” zostało uwypuklone, gdyż działanie na swoją korzyść jest głęboko zakorzenione w naturze człowieka i w odniesieniu do zjawiska określanego mianem konfliktu interesów, wystarczającą przesłanką do stwierdzenia jego istnienia jest istnienie jakichkolwiek okoliczności mogących wpływać na naszą decyzję, wybór

W polskim systemie prawnym nie funkcjonuje obowiązująca definicja konfliktu interesów. Z tego powodu powszechnie stosuje się definicję tego zjawiska opracowaną przez Radę Europy, wg której konflikt interesów pojawia się w sytuacji kiedy funkcjonariusz publiczny posiada taki interes prywatny, który wpływa lub może wydawać się, że wpływa na bezstronne i obiektywne wykonywanie jego obowiązków służbowych. W Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie zamówień publicznych podkreśla się aspekt łamania zasady bezstronności w myśl, której konflikt interesów obejmuje każdą osobę i sytuację, w której członkowie personelu instytucji zamawiającej mogą wpły-

wać na wynik postępowania, gdyż mają w tym momencie lub mogą mieć bezpośrednio lub pośrednio interes osobisty w wymiarze ekonomicznym lub jakimkolwiek innym.

Uwaga

Po raz kolejny na podkreślenie zasługuje fakt, że konflikt interesów nie musi być rozpatrywany w kontekście udowodnionego wpływu, lecz również w kontekście potencjalnej możliwości oddziaływania na decyzję końcową.

Konflikt interesów, jako zjawisko o charakterze korupcyjnym występuje w 3. najczęściej spotykanych formach tj.:

- ☐ rzeczywisty konflikt interesów;
- ☐ potencjalny konflikt interesów;
- ☐ postrzegany konflikt interesów.

3.1 Rzeczywisty konflikt interesów

Dotyczy czynności urzędowych podejmowanych w stosunku do podmiotu z nami powiązanego. W tym wypadku jest on najbardziej łatwy do identyfikacji i znajduje swoje odzwierciedlenie w przepisach prawa tj. w Kodeksie postępowania administracyjnego (Rozdział 5. Wyłączenie pracownika organu), czy też w Prawie zamówień publicznych (art. 17). W obu przypadkach przepisy nie ustalają szczegółowych procedur postępowania, lecz mówią o wyłączeniu urzędnika z dalszego procedowania sprawy. Najprostszym rozwiązaniem stosowanym w praktyce jest zgłoszenie bezpośredniemu przełożonemu faktu wystąpienia konfliktu interesów z prośbą wyłączenia ze sprawy i powierzenia jej innej osobie.

Uwaga

W przypadku rzeczywistego konfliktu interesów inicjatywa wyłączenia się z postępowania leży po stronie urzędnika procedującego sprawę. W takich okolicznościach brak określonych procedur związanych z wyłączeniem swojego udziału w sprawie nie zwalnia nas z obowiązku zastosowania się do dyspozycji zawartych w wyżej przytoczonych normach prawa i tym samym z odpowiedzialności wynikających z tych norm.

3.2 Potencjalny konflikt interesów

Potencjalnej – dotyczącej sytuacji, w której nasza aktywność dzisiaj może wpłynąć negatywnie na naszą bezstronność lub bezinteresowność w przyszłości. Potencjalny konflikt interesów zazwyczaj

nirozzerwalnie związany jest ze zjawiskiem badanym przez psychologię społeczną, polegającym na głęboko zakorzenionej w ludzkiej podświadomości zasadzie wzajemności, a często mówi się o tzw. „długu wdzięczności”. Przykładem może być sytuacja, w której podmiot aplikujący lub zamierzający aplikować z wnioskiem o dofinansowanie zaprasza nas (jako osobę biegłą w tej dziedzinie) na kolację celem omówienia głównych założeń programu lub opracowanego wniosku, a następnie płaci rachunek. Przyjęcie korzyści w postaci fundowanej kolacji na tym etapie nie jest przestępstwem (chyba, że obiecujemy za zaproszenie jakąś korzyść w przyszłości związaną z przedmiotowym wnioskiem - przychylność i wyrozumiałą ocenę, czy też akceptację kontrowersyjnych wydatków itp.) Jednak fundowany posiłek, raut zmienia naszą relację z zapraszającym podmiotem. Fundator nie jest już obcą osobą i wpisuje się do kategorii osób określanych mianem „znajomych”, na które patrzymy „życzliwym okiem” urzędnika, gdyż jeżeli w przyszłości złoży wniosek to nawet nieświadomie będziemy go traktowali łaskawiej niż konkurencję.

Aby uniknąć potencjalnego konfliktu interesów należy wystrzegać się sytuacji, które mogą wywołać w nas poczucie wdzięczności w stosunku do osób i podmiotów, których sprawy możemy prowadzić w przyszłości. Nie należy tego rozumieć, jako unikania kontaktów na gruncie zawodowym, czy też towarzyskim, gdyż na niektórych stanowiskach ich utrzymanie jest niezbędne i wpisane w zakres obowiązków, lecz należy raczej udzielić sobie odpowiedzi na pytania:

- ✓ czy zakres tematyczny prowadzonych spraw może spowodować w przyszłości zetknięcie się z fundatorem na płaszczyźnie urząd – petent?
- ✓ czy z mojego zakresu kompetencji wynika, że będę mógł w przyszłości procedować sprawę fundatora?

Udzielenie odpowiedzi na powyższe pytania generuje wykaz podmiotów w stosunku, do których ze względu na charakter ich działalności powinniśmy zachować rezerwę jeżeli chodzi o wzajemne relacje i kontakty.

Biorąc pod uwagę, że konstrukcja potencjalnego konfliktu interesów opiera się na wcześniej przedstawionej zasadzie wdzięczności, najprostszym rozwiązaniem dla jego unikania będzie:

- ✓ stosowanie zasady „każdy płaci za siebie”,
- ✓ nie wchodzenie w relacje wdzięczności z osobami i podmiotami, których sprawy możemy prowadzić w przyszłości.

3.3 Postrzegany konflikt interesów

Jest to forma konfliktu opierająca się na obiektywnych okolicznościach powodujących, że urzędnik odbierany jest (postrzegany), jako osoba kierująca się interesem prywatnym. Dla zobrazowania postrzeganego konfliktu interesów można wskazać następujący przykład.

Przykład

W jednostce pracuje bratanek kierownika. Przy końcu kwartału kierownik analizuje efekty pracy podwładnych i wychodzi, że najbardziej efektywnym pracownikiem był wspomniany bratanek, co skutkuje przyznaniem jemu najwyższej premii kwartalnej. Mimo, że obiektywny w mniemaniu kierownika pomiar efektów pracy personelu uzasadnia fakt udzielenia premii, to i tak wszyscy pracownicy ocenią postępowanie kierownika, jako działanie wujka motywowane względami rodzinnymi.

Postrzegany konflikt interesów jest tak samo groźny, jak realny konflikt, gdyż destrukcyjnie wpływa na reputację i wizerunek Urzędu oraz podważa zaufanie obywateli do instytucji. Ten rodzaj konfliktu jest tym groźniejszy im wyżej stoimy w hierarchii jednostki, im bardziej publiczne stanowisko piastujemy. Media wypełniając swoją misję kontrolną z natury rzeczy chętniej opiszą relacje firmy z decydem wysokiego szczebla niż z szeregowym referentem. Zdiagnozowanie sytuacji, w której mamy do czynienia z postrzeganym konfliktem interesów jest w praktyce dosyć trudne, gdyż w trakcie jego wystąpienia zazwyczaj nie mamy poczucia czegoś niewłaściwego. Jedną ze skuteczniejszych metod, to zastanowienie się nad własnym samopoczuciem w sytuacji, gdy zdarzenie opiszą media. W związku z tym chcą eliminować możliwość wystąpienia tego rodzaju konfliktu należy:

- ✓ zachować równy, profesjonalny dystans do interesariuszy;
- ✓ wstrzymać się od decyzji mających znamiona nepotyzmu;
- ✓ ograniczać się w korzystaniu z należnych przywilejów.

4. Przyjmowanie upominków

Możliwość wystąpienia konfliktu interesów występuje przy okazji przyjmowania upominków i innych świadczeń, takich jak choćby zaproszenie na posiłek, okolicznościową imprezę.

Uwaga

*Zgodnie z wykładnią Sądu Najwyższego: „Dla uznania, że przyjęcie korzyści majątkowej pozostaje w związku z pełnioną funkcją publiczną, wystarczające jest, że pełniący ją **może** wpływać na końcowy efekt załatwienia sprawy, a czynność służbowa stanowiąca okazję do przyjęcia korzyści choćby w części należy do kompetencji sprawcy” (Postanowienie SN z dn. 09.03.2006 r., sygn. III KK 230/05).*

Ponieważ brak jest przepisów powszechnie określających dopuszczalność przyjmowania upominków i świadczeń, należy stosować się do zapisów Polityki antykorupcyjnej przyjętej w jednostce

lub wzorować się na innych dobrych praktykach. Przykładem takiej praktyki jest Zarządzenie Nr 70 Prezesa Rady Ministrów z 6.10.2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej, stanowiące w § 4, że: „(...) *przestrzeganie zasady bezinteresowności, członek korpusu służby cywilnej nie przyjmuje od osób zaangażowanych w prowadzenie sprawy żadnych korzyści*”.

Uwaga

Nie przyjmuj żadnych prezentów, świadczeń, ani dowodów wdzięczności od klientów Urzędu tj. od osób i podmiotów, których sprawy są załatwiane w Urzędzie. Przyjęcie jakiegokolwiek korzyści w trakcie prowadzenia sprawy powoduje powstanie poważnego konfliktu interesów, a w wielu przypadkach może skutkować wcześniej omówionymi sankcjami wynikającymi z Kodeksu karnego.

Do tej kategorii osób i podmiotów możemy zaliczyć:

- osoby i podmioty starające się o wydanie decyzji administracyjnej,*
- osoby i podmioty w stosunku, do których Urząd pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej dla wdrażanych programów operacyjnych,*
- podmioty i osoby, z którymi Urząd łączy relacje majątkowe,*
- podmioty i osoby, które zakończyły realizację przedsięwzięć finansowanych z programów operacyjnych wdrażanych przez Urząd,*
- wykonawcy starający się, mogący starać się lub wykonujący zamówienie publiczne,*
- wszelkie podmioty i osoby w stosunku do działalności, których Urząd może być instytucją kontrolującą, nadzorującą lub regulującą działalność.*

Literatura:

Konflikt interesów. Czym jest i jak go uniknąć? - Poradnik dla pracowników administracji rządowej – opracowanie dostępne na stronie: www.antykorupcja.gov.pl,

Czym jest korupcja? Informator prawny opracowany przez Małgorzatę Wypych z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka – opracowanie dostępne na stronie: www.batory.org,

Korupcja i antykorupcja – opracowanie dostępne na stronie: www.cba.gov.pl